

Tõe Sõnumid

9. aastakäik.

Tallinnas, 1925.

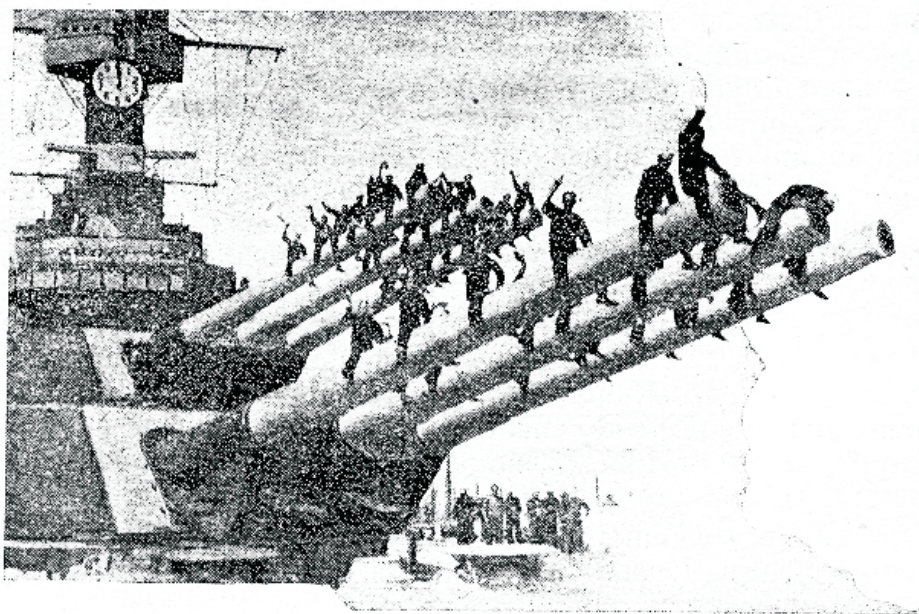
Nr. 7.

Maailma praegune ja tulewane seisukord

Maailm on haige. Tema ilmutab tõise haiguse tunnuseid. Igalpool on näha ärevust, segadust ja õnnetust. Ühiselu asutused on muutuse ja lõhutud oleku seisukorras. Kindel olek on kadunud. Vihased rahvad, illes õhutatud vastastikuse waenu, kaduduse ja usaldusetuse läbi, sarnanewad tor-

Meeleheitlikke katsed tehakse maailma tagasiwiimiseks normaalseisukorda. Selle teostamiseks otsitakse tõiselt mõnda abinõu, et kindlustada maailmarahu.

Kuid weel ei ole teada mis sugusest maifest allikast seda äärmiselt tarwilikku annet tuleb ammutada. Rahu on otsitud rahwus-

Kuueteisttollised „rahukuulutajad“ hiigla lahingulaewal

milise merele, mille peal rahutuwiise ei leia paika maandumiseks. Nälg, taudid ja massilised tapmised laastawad laialdased maad, ja rahwad wõitlewad olemasolu eest maksuõimetute walitsuste all. Usutatakse, mis on järgnenud maailma jõja mõlule, on näinud iga suure walitsusliku partei kokkuwarisemist maa peal ja iga juhtiwa riigimehe kukutamist.

waheliste lepingute, moraalsete usutlemiste ja kartuse läbi.

On olnud rahuihingud ja rahukonwerentsid, rahuliidud ja rahulepindud, Saagi wahelokus oma rahulossiga, Euroopa „tasaalawõimuga“ ja relwastusega, et ära kohutada maailma wõitlemisest. Aga saatuselikul suwel 1914 a. aeg, kastes oma sülewerde, kirjutas hauakirja kõikidele lootus-

tele, mis põhjenesid niisugustele arvatawatele rahuwahenditele.

Wõitlemine seespool liitu

Siis tuli Rahwaste Liit, seades omale eesmärgiks alal hoida maailmarahu, wande alla pannes igat rahwast, kellel oleksid kaduwufed sõjale. Seda organisatsiooni terwitati waimustusega riigineeste poolt, aga mitte üksnes ei ole temal rahu toomises mingit tagajärge olnud, waid ka liidu juhtiwad wõimud, Inglismaa ja Prantsusemaa, on salamahti sõda edendanud, nagu see juhtus Türgi ja Greeka wahel, mille tagajärjel türlane nüüd wõitjana Euroopasse tagasi tuli, ja Aasia ning Aafrika allahoidetud rahwad on enam kui kunagi enne määsamas, et wastu panna Euroopa wõimude ülemwalitsusele.

Misugusest allikast siis wõime otsida mingit niisugust wõimu, mis hoiab maailma langemast uuesti barbarismi? Wõib tšiwilifatsioon seda anda? — Iga tšiwilifatsioon, misugust maailm kunagi tunnud, on toonud lõputagajärjena rahwuslikku kõlblist langemist ja häwingut. Kas wõib seda haridus tuua? — Kõigi aegade kõige suurem sõda algas maailma hariduslikul kesskoyal. Kas wõib teadus seda tuua? — Teadus toob inimestule ühe käega tulu, teisega annab wahendid selle täielikuks häwitamiseks. Teadus näitab inimestele kuidas ehitada ilusaid eluhooneid, mis on warustatud igasuguse komfortiga ja mugawusega ja samal ajal produtseerib abinõusid linnade filmapillseks häwitamiseks. Teadus on teinud tapmise kunstiks. Ei kunagi pole inimesi nii teaduslikult wõi kunstlikult maha tapetud kui maailmasõja suurtes lahingutes. Ja järgmises sõjas saab sõjawägesid, nagu ametlikult teatatakse, teaduslikul teel (keemilifelt) weel suuremal määral ära hukatama.

„Enese äramääramise“ põhimõtte lewinemine, misugusest palju loodeti, lubas miljonitel Euroopa rahwastest organiseeruda iseseiswaks riikideks; kuid selle tulemusena on ainult üldine rahutus ja tulewaste sõdade hädaoht suurenenud, sest tunded, mida need weiksed rahwad üksteise wastu omawad, on wastolus kõigele sellele, mis edendab rahwuswahelist kooskõla.

Meie maailma tabanud wiletsust on üldjoontes kindlaks tehtud. Tema ei kannata asjaolu tõttu, et temal puudub mõni uus walitusworm, waranduse uus jaotamine, tööstuse ümberorganiseerimine, uus takseerimise (maksustamise) süsteem wõi

mõni uus seadusandlik wiis. Mitte sotsialismi ja kommunismi enesemääramist ei waja maailm. Seda ei saa seada digesse seisuforda, halbade meeste tagandamisega ametikohtadelt wõi liiakasuwõtjate kõrwaldamisega ärieluft. Kõiki neid abinõusi on katsutud aastasadade kaupa, kuid on leitud puudulikkudena.

Meie maailma wiletsuse põhjuseks on patt. See on kõikide pahede allikas, misugused reostawad ühiskonda ja rikuwad walitsuse aparati. Wõtte patt maailmast ja igasugune tülitsemine oleks wõimata. Wõtte kõik omakasupüüdmine inimsüdamest ja pealekäiwad maailma keerdküsimused, mis trotsiwad lahendust, kaoksid üle öö. Maailmasõda ei peetud mitte, et oli tarwis üht osa inimperest ära hukata ülejäänud osa ellujäämiseks. Küllalt oli ruumi maailmas igauhe jaoks, küllalt aineid kodukohtade ja riiete jaoks, küllalt toitu kõikidele. See kõik tuli inimsüdamest walitsewast omakasupüüdest. See oli patutule wulkaaniline wäljapursamine. Ta näitas, nagu seda miski muu ei olnud teinud Noa päwadest saadik, maailma wäärtust inimelu ja wara suhtes ja ristiusu põhioptuste puudust inimeste südametes, mis tagajärjel tuli maailma katastroof.

Meie wajame üht maailmariiki

Tänapäew tunnustatakse tõsiasja, et maailmarahu kindlustamiseks peab olema üks maailmariik; peab olema mingi ühine side, mis tõrjub wälja natsionalismi, luues üleilmlist ükjust. Maailm, nagu ta on tänapäew ja nagu ta on olnud kõige warasemast ajast peale, sarnaneb suurele laewale merel, ilma et ükski käsi teda juhiks. Temal puudub pea. Temal puudub see, ilma milleta ükski inimlik organisatsioon ei saa järeldusrikkalt opereerida. Perefonnaal on oma pea, linnal oma linnapea, riigil oma juht, rahwal oma president wõi kuningas. Aga inifonna kui terwiku jaoks ei ole mingit walitsust. Ei ükski isik, ükski seadusandlus ei tee wõi anna wälja seadusi maailma juhtimiseks.

Sel ei oleks nii õnnetuid tagajärgi, kui rahwad katsuksid töötada üheskoos enda wastastikkuse tulu jaoks. Aga maailmapoliitika ei käi niisuguse reegli järele. Katsudes parandada oma seisuforda maailmas, ei ole ükski rahwas mõjutatud mõttest tegutseda mõne teise rahwa kasuks. Igaühe poliitika kujundatakse ainult enda huwide kohaselt. Rahwuswahelised tülid ja

riid on loomulik kui mitte paratamatu tagajärg.

Kerge on näha maailma ühenduse vajadust, aga milliste abinõudega on see kindlustatav? Regade tendents ei ole sihitud ühenduse poole, vaid hoopis sellest kõrvale. Organiseeritud ühiskond tüürib tüfaldamise suunas, mida on teinud juba aastasadade kestes.

Nüüd on palju rohkem riike maailmas kui mõni aastakümme tagasi. On palju rohkem usulahkusi. Ka rohkem tööstusharusid, rohkem võistlust igal alal. Kassiline waen on silmapaistvam. Isegi Rooma riigis, mil maailm oli koondatud ühe lipu alla, ei olnud kehtwat maailmarahu. Tõendada tuleb asjaolu, et igasugune lootus kindlustada maailma ühtlust nüüd, kus inimkonna poliitilisel, usulisel ja tööstuslikul alal üks-teisele waenulised lahkmeelid walitsemas, täitsa ettekujutusete rajaneb.

Juhatus puudub

Ja isegi kui oletada, et natsjonalismi oleks võimalik kõrvaldada ja maailmariiki üles seada, kus on siis juhatus, mis suudaks täita selle maailmariigi juhtimise ülesannet? Kui maailma kõigesuuremad riigimehed ei wõi kaua waos hoida üht weikest inimkonna poliitilist osa, kes suudaks edukalt juhtida riiki, kus kõik rahwatoind ja teeled ning klassid nõuaksid ühesuguseid õiguseid?

Alga kõik need raskused laowad tulewase Kuninga juuresolekul. Tema walitus on ainus, mis annab rahu, kõrvaldades kõik tüli ja lahkheli põhjused. Tema toob

maailmaühisust, wies kõik südamed ühe jumaliku waimu kontrolli alla. Kristus ise asub aujärjele iga tema kuningriigi alama südames. Tema püüid ei ole lepitada inimkonna sõdiwaid rasse, rahwaid ja erakondi. Tema lawa on häwitada pattu ja kõite, mis sellega jarnastunud. Tema riigis ei ole ühtegi ülejäänud, kellel on mingi patt wõi kalduwus patule südames. Iga kurjuse allikas on möödas. Maailmas walitseb täieliku armastuse, täieliku õndsuse, täieliku rahu seisuford.

Kristus on osutunud täieliku ja ülewa maailma juhina. Tema on saanud inimperenueks Peats. Tema jai selleks, tulles maailma ja wõttes enda peale inimlikku liha; elades patuta elu inimeste keskel; wõites saadana riiki, ostes inimkonda ja maailma oma werega; wõites surma ja tegutsedes oma taewaminekust saadit inimese Ülempreestrina ja Eestkostjana Jumala aujärje ees. Seatud ajal tuleb ta jälle maa peale, kandes aunime: „Kuningate Kuningas ja isandate Isand“.

See tulek on ühe maailma ainus hiilgaw lootus, millises loodolewused ja loodus ägab üleastumise ja needmise foorma all; misuguse maailma tšiwilisationsioon laguneb ja mille rahwad kobawad ümber pimesilmi mõne abinõu järele, et peajeda kannatamatutest pahedest. Täna on kästjalad igal maal kuulutama häid sonumid Kristuse peatsest tulekust, ja kui need walitsijad hakkajid kiwid kiskendama. Maailma õige Walitseja, Rahuwürst, wõtub warsti kätte oma riigi walituskepi.

Leon A. Smith.

„Järgmine sõda“

Soolimata koikidest rahupüüetest on järgmine sõda jälle waatepiirile kujunemas. Kolm wäljapaistwat sõjalist asjatundjat — Englise admiraal Burney, Prantsuse generaalkaabi liige Fabry ja kindral v. Demling — on ühemeelselt arwanisel, et kõige hirmsamad sõjariistad saawad olema gaas ja lennukid ja otsuseandwaks saab kaitseta elanikkude massiline jurmamine tulejoone taga. Admiraal Burney räägib sellest järgmiselt:

„Tänase sõjatehnika seisukohalt waadatud on wõimata kaitseta riikide piire õhulaewastiku pealetungi eest. Lennuk on abinõu, misugusega saab kaitseringist üle minna ja waenlase tagamaad kõige häwita-

wamalt laastata. Terwe senine sõjapidamisüsteem omandab seega teistuguse tuju. Mis kasu on kõige tugewamast sõjawäest ja kõige suuremast laewastikust, kui wabrikud ja mäetöölised, tänawad, raudteed, ja, isegi metsad ja põllud, kus toiduwained kaswawad, pealetungi läbi õhust häwitatakse, põletatakse, maapinnalt kaotatakse? Kõigepealt saawad juurlinnad, millistes majanduslik elu koondub, waenlaste pealetungide eesmärgiks.

„Juba täna olemasolewad lennukid wõiwad kaasa wõtta kaks 1000 kilogrammiliist pommi. Igaast üksikust niisugusest põmmist on küllalt, et mitte üksnes täielikult häwitada kõige suuremat ehitust maailmas, nagu

sedä on Woolworth Building New-Yorgis, waid samal ajal ka aluspõhjani raputada iga teist ehitust 600 jalalises ringis. Paarist tosinast niisugusest pommitist jätkuks milio- nilinna maagatafandamiseks.

„Weel kardetawam lõhkepommidega pea- letungist on pealetung mürgiliste gaasidega. Täna on juba gaase, mis on tuhatkord hä- witawamad möödunud ilmasõjas tarwitatud gaasest, ja lennukitelt mahawisatud gaasi- pommid surmaksid tuulewaiksel päewal roh- kem inimesi kui samarased lõhkepommid. On olemas üks gaas, mis nii tugew, et ta teda sisehingawa isiku filmapillfelt surmaks; kui sellega ühe kassi juures katset tehti, lan- ges loom jalamaid furnult maha. Moodsfate mürggaaside wastu ei aita ükski kaasmaske, ja ka liginewate lennukite mürin ei anna tulewikus mingi hoiatust enesest, sest moo- tor saab täitsa kätata, ja juba ongi forda läinud propelleri müra 60 protsendini sum- butada. Mõne aastaga saawad lennukid täitsa kätata olema, ja kõrwale kuulmatult, filmale nägematult, haistmisele märkamatult saab hufatus fihwtiste gaaside näol kaitse- tute peale tulema. Üks teine hädaoht seisab selles, et tuulewaikuse korral gaas linna ko- hale, kuhu peale tungitud, päewade kaupa hõljuma jääb. Ohust weidi raskem olles, tungiks ta madalal asuwaisse ruumidesse, keldritesse ja pommide wastu kaitstud koo- dastesse, häwitades seal iga elu.

„Peale mürgiliste gaaside wisatakse aga ka surmawaid bakteeriaid sisaldawad nõud weekogupaitadesse, mürgitades kõigi suur- linnade joogiwee. Isegi ookeanid ei kaitse maad lennukite pealetungi eest, sest juhitava lennuapparaadi kaudu wõidakse lennukid maale nii ligidale wiia, et nende teguwi- met saab täiesti kasutada. Juhusel kui Ameerika Ühisriigid sõdiwad idas Jaapaniga wõi läänes mõne Euroopa suurriigiga, leidub waewalt Ameerikas mõnda linna, mis mitte kolmandal päewal peale sõjakuulutust wae- nuliku lennuwäe poolt ei wõiks häwitatud saada. Mõne aasta pärast saab olema õhulaewastikke lennukiirusega 90 miili tunnis, misugused kolme päewaga üle Atlandi wõi Waikse ookeani lendawad, kaafas kandes lennuapparaate, mis 200—300 miililise len- nukiiirusega enda eesmärgi poole fihutawad. Jaapanist äralendaw õhulaewastik wõiks 48 tundi hiljem San Franzisko't ja Euroo- past lahkuw lennukite falk 40 tundi hiljem New-Yorki pommitada.“

Järgmine sõda, millest siin jutt, ei ole peaajukujutus, waid saab kahjuks ainult

hirmsaks tõelikkuseks. Täna näiwad pimes- tatud riigimehed kõik tegewat, mis nende wõimuses seisab, et rahwaid äsfitada ja nii järgmise hirmsa sõja tarwis pinda walmis- tada. See sõda saab tõepoolest suur häwi- tusõda olema, sest et seal inimesi tuhan- dete ja miljonite kaupa hukkub. See on sõda, misugust Ilm. 16. peatükis Harmagedoni sõjana tähendatakse. Kui riigiwõimud oma tahtmise on juhtinud selle peale, et üksteist täiesti häwitada, siis wiib Issand Jumal selle maailma ajaloo lõpule, ja Issand Jee- sus seab üles kawaigatsetud õiguse- ja rahu- riigi. Sellest ajast rääkides kirjutab prohwet:

„Meie täname sind, Issand kõigewäge- wam Jumal, kes oled, ja kes olid, ja kes tuled, et sa oma juure wäe oled kätte wõt- nud ja kui kuningas walitsenud. Ja paga- nad on wihaseks saanud, ja sinu wiha on tulnud; ja surnute aeg, et nende peale peab kohut mõistetama, ja et sa palga annad prohwetitele oma sulastele, ja pühadele, ja neile, kes sinu nime kardawad, pisukestele ja suurtele; ja et sa need ära rikud, kes maa rikuwad.“ Ilm. 11, 17. 18.

Meie elame nende maailmaümberkujun- dawate sündmuste eelõhtul. Mida piibel, eefimata raamat, aastafadade eest on ette kuulutanud, sellest räägitakse täna ükfitasja- liselt. Ja, täna walmistatakse juba ette, et olla relwastatud wiimse tõeliku maailma- sõja jaoks, misugune saab olema üldine häwitusõda. Önn meile, kui oleme kindlasti warjul Issanda päewal. K. U. O.

Kui sinule juhus esineb.

August w. 1918.

selle peale, et sa wastutaw oled, neid kasu- tamata jättes? Jeesus, Wahemees Jumala ja inimeste wahel, on kõik teinud, et meile wõimalust anda endid Jumalaga ära lepi- tada wõida. Kas pidi ta asjata kannatama, oma were walama ja oma elu sinu eest ohwerdama, mislõbi leiame elu ja juurde- pääsu Issa juurde? Kuidas wõime ära põge- meda, kui meie niisugusest õnnistusest ei hooli?

Keegi ei saa ennast wabandaba, et on jätnud selles elus hooletusse rahu otfimise Jumalaga. Kiri õpetab meile: „Nüüd on armas aeg, nüüd on õnnistuse päew!“ Peaks igaiüks tähele panema juhust! Tea, patune, et ainult tõsine kahetsus ja usk Jeesusesse Kristusesse sinule taewa awab. Pööra nüüd tema juurde kõigest südamest ja saa õndsaks! See on sinu juhus, sinu wõimalus. See wõib olla wiimane, misugust sulle pakutakse. S. G. B.

Ainsam tee kestwa rahu poole

Ainult siis võib rahu riiki jõuda, kui rahu teed minnakse. Rahu võib ainult rahu põhimõtetele asuda. Rahu on probleem, mis õige kasvatuse ja inimsoo üleloomuliku ümbermuutmise teel võib lahendatud saada.

Riigiseadused ja võim võivad ainult hirmutusabinõud olla, kuid iialgi rahurikkumise eest hoidjad. Võimata on enesearmastajate, kurjade inimeste seas rahu kindlustada ja alalhoida, nii kaua kui neil ainult lihalik loomus on. Nemed ei painuta end iialgi ei jumalike ega inimlike sünduste alla. „Rahu teed ei tunne nemed mitte“, ütleb apostel Paulus. „Aga hõelad on kui meri, mis tuulest aetakse, sest see ei või wait seista vaid tema wesi ajab wälja kõntsa ja muda. Hõelatel ep ole ühtegi rahu, ütleb minu Jumal“. Jes. 57, 20. 21.

Jumalafartmatu ja sõjafas maailm võib ainult ühel teel paremaid päiwi näha saada; ainult üks abinõu võib neid soovitawale sihile wiia. Kõik teised arstirohud võivad haige maailma enesetunnet ainult ajutiselt ja pealiskaudselt waigistada. On pööratud mitmesuguste arstide poole, on palju raha wäljaantud ja mitmesuguseid abinõusid proowitud, kuid kõik ilma tagajärjeta. Maailma rahwad on täna üksteisele enam wõõramad ja oluforrad nende wahel on enam pinewil, kui iialgi enne. Pea kõik rahwad Euroopas, kus teadus, kunst, poliitika ja religioon kõrgemal määral arenesid kui kusagil mujal, istuwad täna määratuma tulepurstawa mäe awausel, mis iga päew häwitusega ahwardab.

Uue maailma ettekuulutamine.

Paljud ennustasid et pärast suurt sõda maailmas uued oluforrad tekkida, sest rahwad õppida lõpuks sõjast loobuma. Paljud meie suurtest riigimeestest unistasid ja rääkisid plaanidest, mis kogu maailmas pidid kestwa rahu ülesäädmä. Kuid selle oodatud rahu asemel on igalpool raskuseid, wiletsust ja rahutolematust leida. Rahutuwise, teda wälja jaadeti, on sellepärast ilma rahutõlpinu õjata tagasitõlnud, et temal polnud ainsamatki rahu toetuspunkti, millele oma jalad oleks wõinud asetada. Siiä maale ei ole weel kusagilt mõnda imemaa oja leitud, kus rõhutud ja loormatud wõiksid õnne leida. Sga mehe läsi näib oma kaasinimese wastu olewat. Sgäiks hoolitseb esiteks oma

enese huwide eest ja enesearmastus ja ahnus on inimestes nõnda maadwõtnud, nagu see Noa päiwil oli.

Enne kui meie maailma hädadele tõelise arstirohu wõime leida, peame haiguse kindlakstegema, mille all kogu rahwasugu kannatab. Jumala sõna ütleb meile seda. „Õh et ja oleksid mu kästusid tähele pannud! Siis oleks su rahu kui jõgi ja õigus kui mere lained“. Jes. 48, 18. „Säda neile, kes Egiptuse alla lähewad abi saama ja toetawad endid hooste peale ja loodawad sõjawankrite peale, et neid wäga palju on ja rüütlike peale, et neid wäga suur hulk on ja ei waata mitte Israeli Piha peale ja ei nõua Jehowat mitte“. Jes. 31, 1.

Seaduste läbi ei wõi mitte inimest heaks teha

Inimesed wõiwad oma seaduste läbi rahwasugu sotsiaalsel alal paremuse poole juhtida, aga see võib ainult siis sündida, kui nende tegewus on õigese alusele rajatud.

Õigust ja kõlblust ei wõi aga inimene mitte seaduste ja käskude läbi teistele peale sündida.

Seadus wõi käsk juhib inimest ainult ühe tee poole, aga see ei aita mitte teda jälle kätä.

Ainsam arstirohi maailmale on Kristuse Ewangelium, mis igat inimest üksikult ja kogu rahwaid paremale järjesele võib aidata.

Inimesed wõiwad küll sellest mööda minna ja teistel teedel paremuse poole püüda, aga ainsam tee rahu poole, kestwa rahu poole, on Rahuwürstist ettepanud tee. Kristuse sõnade järele võib maailm ainult siis paremaid aegu ees loota, kui nad iga üks Jumalalt pakutud armu wastuwõtawad ja oma elu muudawad.

Kõik muud abinõud jääwad tagajärjetaks; ainult see arstirohi, mis inimeste südamed ümbermuudab, neid wendadeks teeb, toob esile rahupõlwe. Kristuse sõnade järele asub südames kõige kurjuse algpõhjus ja niikaua kui Kristuse õpetust ainult pähe õpitakse ja südamesse ei wõeta, jääb kõik ilma wiljata. Nii kaua kui inimese süda muutmata on, jääb temale wõimataks õigust teha. „Seepärast et liha meel on waen Jumala käsu wastu, sest tema ei heida Jumala käsu alla, sest tema ei wõigi heita“.

Maailm, kõiges omas rahutuses ei ole mitte ilma lootuseta; aga see lootus võib

ainult teatud tingimisel temale osaks saada sel ajal kui Rahuwürst maapääl aset wõtab.

Tema tulemise töötus on ainsam lootus kõigest kurjast wabanemiseks; see on ainsam mõjuw abinõu maailmas walitsewatele olufordadele.

Maailm saab peagi küpsaks lõikusele ja lõpulik otsustamise päew läheneb kiiresti, mil fogu elu maailmas sama seisukorda

asetatakse, nagu enne patulangemist oli. See õnnelik päew ja auline sündmus on ainsam pöördepunkt, mis maailma elu ja wead parandab ja kõik tundemärgid näitawad, et meie sellele suurele sündmusele läheneme. Jumala riik ei saa iialgi inimliste sääduste ja paremuse poole püüete läbi maad wõtma; see saab maha tulema Jumalast. Oled sa selle riigi tuleku jaoks walmis?

Kelle otsustada on iga inimese saatus?

Rogu inimelus ei ole ühtegi tähtsamat küsimust kui see: „Mis saab minu tulewikus?“ See küsimus on juba siinse elu kohta tähtis, kuid palju enam weel jäedawa, igawese saatusel kohta.

On aga ka inimesi kes selle kohta enam vähem erapooletumad on, öeldes et see juba inimesel olla ette määratud, mis sellestki siin maa peal kui ka jäedawas elus peab saama. Igatiks pidada temale kõrge-malt poolt määratud saatuslega rahul olema, ilma et temal võimalik oleks oma seisukoha kohta vähemalki mõju awaldada.

Need, kes nõnda usuwad ja õpetawad, et Jumal olewat iga inimese kas õnnistuseks ehk jällegi hukatusesks juba ette määranud, peawad järedawasti ka uskuma, et iga juhtumine nende elus on ette määratud.

Seega peaks siis ka Jumal süüdi olema kõiges wiletsuses, mida maailmas leida! Kõik meie ajal kahjuks nii lopsakalt kaswaw loralagedus, need rohkearwulised hirmuäratawad tapmised, sagedad prassimised, mida loeme iga päew lehtedest, oleksid pida-nud ka Jumala eelkawas olema ette ära määratud! Kes tahaks seda küll uskuda? Ja kes wõiks tõendada, et targa, hea ja armastawa Jumala omadustega kõik need kuriteod kokkufõlas on?

Kui see tõelikult õige on, et kõik, mis meie juhtub, on Jumalast ette määratud, miks siis lutustame meie omi uski? Mis-jaoks wiitakse enda wäärtasjad julgesse kottadesse? Miks saadetakse haiguse puhul arsti järele? Miks pööratakse politsei poole kui waras kellegi waranduse warastanud? Miks nõutakse warga karistust, kui Jumal on ette ära määranud, et tema peab warastama? Inimese teguwõim näitab, et ta niisugust teooriat ei usu.

Isseenestest, oma enese wäega, ei suuda meie midagi: kõik meie wõimene oleneb

Jumalast ära. Tema ei ole loonud meid tahtewõimetuteks masinateks, waid wabadeks olewusteks. Tema andis meile walimiswõime seks, et meie seda tarwitaks. Meie ise määrame, enda wabal walikul, misugust teed käia. Jumal on armastus; sel põhjusel ei wõi tema sundida, kuid sellepärast ei wõiks ta ka rööwida inimeselt tema waba tahtmist. Järedawasti ei wõi meie karistamatalt teha kõik, mis meile meeldib. Meie peame loomulikult enda kanda wõtma oma waliku tagajärjed.

Loodusekäsud anti meile, mitte kahjuks, waid kasuks. Siiski toob iga nendest üle-astumine enesega kaasa karistuse. Näitu-seks, kätt tulde pistes põletame teda. Loodusekäsud inimeste wahel wahet ei tee: nad mõjuwad ühesuguselt nii rikkale kui wae-sele. Ükski ei nõua Jumala wahelusegamist nendesse; igale on selge, et teifiti olla ei wõi.

Alga just samasugune on lugu Jumala pühade, usuliste käskudega; nad on muut-matud ja nendest üleastumisel on alati oma tagajärg. Kui oleks võimalik olnud neid käskusid muuta wõi ära laotada, siis poleks Kristusel tarwis olnud oma elu meie patu-tude eest ohwiriks tuua ja meie nuhtlust enda peale wõtta.

Piibel ütleb: „et Jumal ei pea lugu misugusest soost inimene on“. Tema ees ei maksa auaste ega seisukoht. Temale on see ükskõik, kas keegi on rikas wõi waene, suur wõi madal, walge wõi must, wõi misuguse-rahwusesse ta ka kuulub. Jerusa-lemma häwitamist ette kuulutades ütles Jeesus: „Kui mitu lorda olen mina sinu lapsed tahtnud foguda, otsekui kana kokku fogub oma pojad tiibade alla, aga teie ep ole mitte tahtnud“. Matt. 23, 37. Otsekui kana kutsub oma pojad oma tiibade alla, et kaitseada ja warjata neid, nõnda katsus Jumal foguda Israeli; aga nemad ei tahtnud.

Vanasti manitses Issand Israeli: „Seitke enestest ära kõik oma üleastumised, mis ta teie üle astunud, ja tehke enestele uus süda ja uus waim, sest miks teie tahate surra, ja Israeli sugu? Sest mul ep ole hea meel selle surmast, kes sureb, ütleb ütleb Issand Jehoowa; seepärast andke endid pöördä, siis peate teie jääma elama“. Esek. 18, 31. 32. Kuidas võib niisugusid awaldusi kokkufölasse wiia mõttega, et meie saatus ette ära määratud on? Pane tähele ütelist: „Miks teie tahate surra, oh Israeli sugu? ja „Mul ep ole hea meel selle surmast, kes sureb...; seepärast andke endid pöörata, siis peate teie jääma elama“. Meie igawene saatus oleneb ära sellest, kas meie ümber pöörame või ei. Jumal on selle otsuse meie eneste teha jättnud.

Ras kõik inimesed wiimaks öndsaaks saavad?

Jumal ei tee mingit tahtmist kõigi inimeste öndsaks saamiseks. Kui süiski paljud hukka lähewad, on selles ainuüksi inimesed süüdi. Sellest loeme 2. Peetr. 3, 9: „Issand ei wiwita mitte töotust waid tema on pika meelega meie wastu ja ei taha mitte, et mõned peawad hukka minema, waid et kõik peawad meeleparandamise kätte saama“. Jumal tahab hea meelega kõiki päästa. „Waadake minu poole, ja laske endid ära päästa, kõik maailma otša rahwas, sest mina olen Jumal ja ei ükski muu“. Jes. 45, 22.

Uga kui Issand ütleb: „Laske endid päästa, kõik maailma otša rahwas!“ siis ei ole meil luba seda nõnda seletada, nagu saaks kõik inimesed wiimaks öndsaks.

Oma mäejutluses kirjeldab Jeesus taht teed kui ta nende peal käijaid. Ta ütleb: „Minge sisse kitsast wärawast; sest see wäraw on lai ja see tee on suur, mis hukatuse sisse wiib, ja pisut on neid, kes seda leiawad“. Matt. 7, 13. 14.

Teatud juhtumisel küsis keegi Jeesuselt: „Issand, kas pisut neid on, kes öndsaks saawad? Kui see tõsi on, et kõik inimesed wiimaks öndsaks saawad, siis oleks Jeesus seda kindlasti ütelnud. Uga mis wastab tema? „Wöidolge, et teie wöiksite kitsast wärawast sisse minna; sest palju ütlen mina teile, piüüawad sisse minna, ja ei wöi mitte“. Luf. 13, 23. 24.

Ras igaüks saab öndsaks oma usu läbi?

Piibel räägib ainult ühest usust, mis läbi meie öndsaks wöime saada, ja see on Jee-

susel. Rom. 3, 26. Usk Jeesusesse tähendab uskuda kõigiti tema sönu ja õpetust, ja nende järele elada. Kui meie käime inimeste õpetuste wöi oma eneste arwamiste järele, siis ei ole meil Jeesuse usku; sest niiwii ei talitanud tema. Uskudes Issa sisse, täitis ta kõigiti oma Issa tahtmist. Tema ütleb: „Kui keegi mind armastab, küll see peab minu söna, ja minu Issa armastab teda, ja meie tahame tema juure tulla ja eluaset tema juure teha“. Joh. 14, 23. Ja edasi: „Teie olete minu sõbrad, kui teie teete, mis mina teile käsin“. Joan. 15, 14.

Seega ei ole wöel küllalt usust, waid tähtis on ka see, mida usutakse. Jeesuse usk oli ainult Püha Kirjale rajatud. Paulus oli nii kindel oma usus, et ta kirjutas: „Uga ehk meiegi, ehk üks ingel taewast teist armuõpetust teile peaks kuulutama peale selle, mis meie teile oleme kuulutanud, see olgu ära neetud!“ Kol. 1, 8.

Mõtelge, kui mõni ingel tuleks meie juure ja kuulutaks teist armuõpetust, kui Issanda söna õpetab, ei muudaks see ometi asja! See meid ei wöiks öndsaks teha. Keegi ei wöi rajada oma tunnetele ega südametunnistusele. „Süda on kawalam petma, kui mingisugune muu asi, ja tema on koguni hukas; kes wöib teda ära bunda? Jer. 17, 9.

Südametunnistus kujuneb selle järele, kuidas teda kaswatatakse. Katoliiklase südametunnistus noomib teda, kui ta on jättnud tegemata palwe neitsi Mariale wöi pole maksnud mõne oma armsa ligidalt sugulase wöi omakke hinge lunastuseks puhastustulest, kuna protestantlase südametunnistus teda hukka mõistab, kui ta sarnastes asjus end süüdlaseks teeks. Pühas Kirjas ei ole kusagil öeldud, et südametunnistus on meie jalale lambiks ja walguseks meie jalgteel (Laul 119, 105).

Sellega ei ole mitte öeldud, et meie kedagi, kes otsekohaselt oma usukombeid täites önnistust otsib, hukka peaks mõistma, waid örnatudelikkuse põhimõttel peakime ka ihteise usku austama. Meie peame üksteist armastama, isegi siis, kui meie arwamised ja waated alati kokkufölas ei ole. Sealjuures peame aga meeles pidama, et otsekohene usk mingisugusesse efsitusesse ei suuda ilalgi seda efsitust tõena efitada. Kuulge, mis tark Saalomon ütleb: „Mõne meelest on tee õige, aga selle wiimne ots on surma teed“. Op. j. 16, 25.

Kui sinule juhused esineb

Elus kohtame palju juhuseid; aga igat meile esinewat juhust ei wõi ega tohi meie tähele panna. Paljud kurdawad, et neil ühtegi juhust ei olewat ja kadestawad teisi, kes pakutud juhuseid tähele panewad. On inimesi, kes on arwamises, et kui neil midagi iseenesest rüppe ei lange, siis neil mingit juhust ei olewat. Igatahes on tõsi, et ühedel rohkem juhuseid on, kui teistel; siiski peame alati mõtlema, et meile pakutud juhused wast siis tuluks ja eduks on, kui neid õieti kasutada. Nii mõnelgi oli juhused kasitööliseks saada; kui aga õpetus pidi algama, ei olnud temal tahet ega aega selleks. Paljud teised tahaksid heameelega ärimehed, rikkad, andekad ja lugupeetud olla; neile esinewad selleks võimalused aga selleasemel, et neid kasutada, lasewad neid kasutamata mööda. Juhustest ükfinda ei ole küllalt, et meid õnnelikuks ja edukaks teha.

Zoomulik inimene on nii väga kalduw tähele panema juhuseid, mis sugused temale kahjulikud. Juhustele tuleb sellepärast mõistusekohast tähelepanu juhtida. Tuleb järelekaaluda kuhu nad meid wiivad, nimelt enne kui meie neid kasutame. Suured hulgad tormawad ülepea-kaela pakutud juhustesse ja ärkawad alles siis, kui nad wiltsuses on. Hoopis teifiti oleks lugu inimkonnaga ja terwe maailmaga, kui inimesed laseksid endid juhtida terwest otsustamiswõimusest. Igaiüks teab kogemuse teel, kui hoopis teifiti oleks lugu wõinud olla, oleks ta esite mõelnud, kaalunud ja siis tegutsenud. Meile esinewaid võimalusi peaksime meie tasa ja targu kasutama. Paljud on tänapäew selle tõttu hädas, wiltsuses ja südamewalus ning isegi igawesti kadunud, et nad järele mõtlemata tegutsesid. Rikas mees tõstis siis wast oma silmad üles, kui ta pörgus suures walus oli. Seal wõis ta õieti otsustada ja kaaluda ning kuigi tema jaoks enam mingit peasemist ei olnud, katsus ta siiski üht palwet Jumalale esitada, aga seda ei täidetud. Juhust maies elus kasutada ei olnud ta tähele pannud.

Õndsaks saamise võimalust on Jumal igale annud ja teeb seda niikaua kui inimesi maa peal on. Tema ei anna mitte üksnes juhust, waid ka abinõu õndsust saawutada. Jumal on annud inimesele otsustamiswõimuse, mille tõttu on võimalik teha wahet hea ja kurja wahel.

Tema sõna ütleb meile: „Tema on sulle

teada annud, oh inimesel mis hea on ja mis nõuab Jehowa su käest muud, kui, et sa pead tegema, mis kohus on, ja heldust armastama ja ennast alandama käies oma Jumalaga.“ Mik. 6, 8.

Palju wabandusi tuuakse esile, et häid juhuseid on jäetud kasutamata, aga need wabandused ei too juhuseid tagasi, ega muuda meie seisukorba, weel enam pehmendawad nad tulemusi, mis sellest tekivad. Peaks sellepärast etteheited, mis sinule järele mõtlemata tegudest tekivad, teenima selleks, et end kokku wõtta, tasuwate, õnnelikkude, ihu ja hinge rahuldawate juhuste järele ümber waadata ja neid kõige paremini kasutada. Võimalus Jumalat leida, esineb sinule igal pool, kuid ainult selles elus. Pane seda juhust tähele ja lasse end Jumala waimu poolt juhtida pane tähele südametunnistuse healt, otse Pühast Kirjast mis sugune võimalus sinul tarwitada on. Joan. 5, 39. „Sakka igawesest elust finni, seks oled fina kutsutud.“ 1. Tim. 6, 12.

Paljudest asjadest peame selles elus loobuma; meie ei wõi end igaiühaga ühesuguseks teha; aga tänu Jumalale, et meie kõik samal astmel oleme, kui asi puutub wastu wõtmisesse Jumala juures. Jumal ei pea lugu ühest rohkem kui teisest, „waid kõige rahwa seas on see, kes teda kardab ja õigust teeb, armas tema meelest.“ Ap. t. 10, 35. Ikka weel on olemas wale prohwetisi ja eksiõpetajaid, kes wiivad kõrwale ustawad hinged Jumala riigist ja nimelt õpetades, et mitte kõik õnnistuseks ei olewat kutsutud; aga meie kutsume kõiki üles juhtima enba tähelepanu Jumala sõna autoriteedile: „Kes tahab, et kõik inimesed peawad õndsaks saama ja tõe tundmisele tulema.“ 1. Tim. 2, 4. Jumal „ei taha mitte, et mõned peawad hukka minema, waid et kõik peawad meeleparandamise kätte saama.“ 2. Peetr. 3, 9. „Sellepärast on Jumal küll mitu rumaluse aega sallinud; aga nüüd kuulutab ta kõigile inimestele kõigis paigus, et nemad peawad meelt parandama, seepärast, et tema ühe päewa on seadnud, millal ta maailma peale tahab kohut mõista õiguses ühe mehe läbi, seda ta seks on seadnud ja pakub ustu kõigile pärast seda,“ kui ta teda on surrust üles äratanud.“ Ap. t. 17, 30, 21.

Armas lugeja, kas oled juba seda võimalust kasutanud? Kas oleb juba mõelnud

IMELIK, AGA TÕSI

R. Greene

6. järg.

Ta teadis küll et ta sel wiisil teda haawama saab, aga ta ei leidnud teist pääseteed ja ta wastas elawalt:

„Ma kardan, et ma seda juba teatud mõddul olen teinud, Dr. Mai, sest ma olen otsufeks teinud hingamise päewa pühitsema hakata“. Nende sõnade mõju oli väga suur. See oli uudiseks kõigile, isegi pr. Perkinile. Juba nädalate jooksul oli pr. Campwell tõrjunud pühapäewadel kiriku minna. Proua Perkini filmi ilmusid rõõmu pisarad. Angus ja lapsed waatasid temale imestanult otsa. Dr. Mai oli mõne minuti jooksul otse segane.

„Mis teie mõtlete, pr. Campwell?“ küsis ta. „Eks meie ju kõik pühitse hingamise päewa?“

„Ei,“ ütles ta rahulikult ja lahkest aga tõsiselt. „Mina usun et laupäew, nädala seitsmes päew „Jehowa, sinu Jumala hingamise päew on“.

Neid sõnu kuuldes ilmus tume puna õpetaja palgele ja ta ütles kärjitatult: „Ah siis teie olete Seitsm.-Päewa-Adwentistiks saanud. Teie hindate siis wana seaduse käsku rohkem kui armu riigi eesõiguseid“.

„Ma olen pääle selle, kui teiega wiimast forda rääkisin, väga palju piiblist õppinud, mida ma ennem ei teadnud,“ wastas küsitaw.

Waimulik filmis põles wõitluseiha ja ta ütles: „Keegi on teid äraeksitanud. Meie ei ole mitte enam käsu all waid armu all“.

„Millal ei ole meie siis käsu all olnud,“ wastas ta. Ma tahaksin seda heal meel teada.

Adam, see esimene inimene, tegi pattu. Kas teie usute, et Adam õndsaks saab?“

Waimulik näis piinlik olewat. „Wõib olla“ ütles ta. „Aga meie ei wõi seda mitte kinnitada“.

„Kuidas on aga siis lugu Taawetiga? Piibel õpetab ju päris selgesti et Jumal Taaweti on wastu wõtnud“.

Proua Perkin waatles sügawa huwiga seda kahewõitlust päält.

„Oletame et Taawet on wastuwõetud, aga mis wõiks seda tõendada?“ ütles waimulik.

„Mis läbi ta wõis ärapääseda?“

„Usu läbi Jeesuse Kristuse sisse,“ wastas waimulik.

„Ja,“ tõendas proua Campwell. „Uff armu ja Jeesuse Kristuse were sisse. Taawet sai päästetud ja Adam samuti. Arm, ilmamõõtmata arm, tegi Jeesuse Kristuse jumma wõimalikuks. Sellepärast on ka kõik patused, alates Adamaga langemisest, ikka armu all olnud, hoolimata sellest, et seda küll enne dieti ei mõistetud, kui see Kristuse läbi walge ette toodi“.

„See on päris õige,“ ütles hra Campwell wabele.

„Teie teate ju,“ jatkas pr. Campwell edasi, pöördes otse waimuliku poole, „et käsust üleastumine patt on. Teie teate ju et armu pattu teha ei luba ega ka wabanda. Teie teate et täna kogu maailm täis pattu on ja sellepärast peab see õige olema et igal pool käsust üle astutakse“.

„Kas ei wõitse teid mitte hädaoht, pr. Campwell,“ ütles waimulik, „et teie enda isiklike otsuse, ehk õigem öelda, teie õpetajanna otsuse, kiriku määruste ja otsuste üle tõstate? Kirik on püha Waimu juhatusel all ja esimiste kirikuisade läbi korraldanud, et meie nädala esimest päewa pühitsema peame, sest tema on arusaanud et meie Õnnistegija ristilöömine ja ülestõusmine ühe uue aja-järgu algust inimesoo ajaloo tähendas. Mis nüüd wana seaduse aegsesse käsku puutub, siis on Jeesus ise, kui ta ristil suri, hüüdnud: „See on lõpetud!“

Proua Campwell oli nende sõnade juures näost wähe punaseks läinud, aga tema hääl jäi rahuliseks.

„Mina ei püüa mitte kiriku eeskirjadele waid Jumala käskudele sõnakuulelik olla,“ wastas ta. „Ei Jeesus ega apostlid ole ühtegi käsku ega mingisugust juhatusel hingamise päewa muutmise kohta annud. Mina ei usu mitte, et kirikul õigus oleks olnud ehk ka praegugi oleks Looja käskusid muuta. Piibel ütleb et hingamise päew loomise töö mälestuseks on sisse säetud. Teie ei munda mitte üksi seda päewa, waid ka selle pühitsemise põhjuse.“

Kas teie ei tea siis, mikspärast Jeesus ütles: „See on lõpetud?“

Lõpp tuleb.

Noor/oo osakond

„Kristuse õpetused“

Leides pooldajaid, on meie päivil jäänud populaarseks uus idee Kristuse õpetusest ja ühenduses sellega uus arvamine tõelise kristluse kohta. Kristiuse põhiosad — Kristuse jumalus, Tema sündimine neitsist, lunastus surm, Tema kehalik ülestõusmine, tagasiminef taewa, et esineda sääl wahemeheks Jumala ja meie wahel ja tagasitulek — ei tunnustata olulisteks ega tõetruudeks. Moraal aga, mida Kristus kulus rahwa sekka, on kõik, mida wõtab omaks see moodne usuõpetus, minnes wälkides mööda Kristuse isikust.

Kristuse isikut lahutada Tema õpetusest, ilma neid purustamata, on wõimatu. Tema õpetused jääwad nendeks, mis nad on, sest et Ta ise jääb selleks, kes Tema on.

Oli Kristus loodolewus või Looja ise?

Need on eluküsimused. Eluküsimused just sellepärast, et nad on kujunenud lahingute tallermaaks modernistide ja fundamentalistide (tõelise kristliku usu pooldajate) wahel.

Modernism kujutab Kristuse õpetusi, kui kõrgemaid kõikidest teistest õpetustest.

Uga üks Kristuse poolt õpetud tõde oli Tema enese jumalus; teiste sõnadega oli Tema Jumal ja üks oma Isaga. Tema sõnadel „Mina ja isa oleme üks“ (Joh. 10:30) ei wõi olla muud tähendust, kui et Ta on üks.

Pühas Kirjas on wäljendatud Kristuse jumalus õige reljeefelt. Prohwetitest ettekuulutatud Kristija Johannese töö oli „Waimistage kõrwes Jehoowa teed, tehke lageda maa pääl maantee tasaseks meie Jumalale; Jesaja 40:3. Kui Kristus põlwitas oma ristimise ajal Jordani kallastel, laskus Jumala Waim tui näol Ta pääle. Ja üks hääl taewast ütles: Seesinane on minu armas Poeg, kellest mull hää meel on. Matt. 3:16, 17.

Kokkukõlas selle nähtusega tunnustab Johannes „Ja mina olen näinud ja tunnistan, et seesinane oli Jumala Poeg“. Joh. 1:34.

See taewalik tunnistus meie Õnnistegija jumalusest korrali selgesti muutmis-

mäel. (Waata Matt. 17:1—5; Mark. 9:2—7; Luta 9:28, 35).

Seesama tõde Kristuse jumalusest on jultustatud iseäranis ka epistlites ja Joh. Ilmutamise raamatus.

Kahtlemine selle õpetuse üle, ükskõik mil wiisil, tähendas juba kiriku warasematel aastasadadel taganemist Kr. kogudusest.

Uga meie päivil, s. o. wiimisel ajal, salatakse ja teotatakse seda ewangeliumi kõik isikute poolt, kes peawad endid kristlasteks. Nad eitawad loomist ja ihklasi isikliku Loojat; eitawad igasugust imet: Kristuse sündimist neitsist, Ta ülestõusmist ja tagasituleku tõotust. Ning see ongi waenu põhjuseks modernistide ja fundamentalistide wahel.

Ja miks mitte?

Kas ei manitseta meid tõsiselt wõidelda usu eest, mis oli kord antud pühadele?

On lewinenud arvamine, et fundamentalistide wõitlus tõe eest, ei olewat kokkõlas kristlusega!

Kui ekslik on aga sarnane arvamine! Mis poolest on Kristuse õpetused, kaldudes kõrwale Tema isikust, toetamata Tema surmast, olles lahutatud Tema Jumala-Poja. kõigi asjade Looja, autoriteedist, paremad, kui mõne teise moraal ehk usureformeerija omad?

Õnneõnneses olekus kujunewad Kristuse õpetused lihtsalt elufilosoofiaks, mis ei seisaks palju kõrgemal Buddha ehk Confuciusel, ja mitme suurema autoriteedi omadest; nad kaotaks loogu oma energia ja elustus wõime. Pühas Kirjas ei rõhutata mitte Kristuse moraliseeriwat filosoofiat, waid Tema isikut ja fakti, et „Tema sees oli elu ja elu oli inimeste walgus“. Joh. 1:4.

Muidugi on kõik see ümberlõõdud, kui tahetakse salata Tema jumalust, Ta sündimist neitsist, lepitus surma, ülestõusmist ja tagasitulekut.

Kui Ta „wermete läbi“ ei oleks tulnud meile terwis; kui Ta ei oleks tõusnud surmast ja läinud tagasi taewa wahemeheks meie ja Jumala wahel; ning kui ta ei tule oma au sees tagasi, siis ei ole meil Õnnistegijat.

„Aga“, suure apostli sõnade järele, „nüüd on Kristus surmusest üles äratatud ja on esimeseks saanud nende seas, kes on läinud magama“. 1. Kor. 15, 20. Ja iga alandlik ustuja Kristuses rõõmustab end selles tões.

Ükski, kes on oma elus tunda saanud meie Issanda Jeesuse Kristuse õnnistust ja väge, ei tahtle ühekski silmapilguks, et Tema on Jumala Poeg, usklikkude Õnnistegija.

Ingliskeelest Mutty.

Kas ja võid anderikas olla?

„... Jumala meelepärast oli oma Poja minu sees ilmutada...“
Gal. 1, 15. 16.

Kas ja võid anderikas olla? Niisuguse küsimusega tahaks peaaegselt nende poole pöörata, kes vastavad selle peale „ei!“ Need noored, kes tunnevad, et neil mingit andi pole, leiavad ennast „elunäitelawal“ ülearustena. Ja nii on see wahest koguduses, noorusühingus jne....

Tõesti kurb tunne asub südamesse, kui sa näed üht oma kaasõpilajatest heade muusikaliste talendustega, teist kui head joonistajat, kolmas võid olla on hea kõnemees — tulewane jutlustaja jne. jne. ning sina? — — Midagi! See pole veel nii halb, aga kui sa kuuled üteldavat: „Küll sellel ja sellel on hea kõneand; mõtelge omeligi, ta rääkis kui mõni jutlustaja. Sellest alles saab tulewikus tubli Issanda sulane...!“

Oh siis seda ahastust, hingepiina ja piisaraid....

Tõde on see, et palju on neid noori, kellel tõesti pealtnäha mingit andi pole. Neil pole muusikalist ja üleüldse kunstlist andi; neil ei lähe forda kooliõppimine; nad ei oska inimestega ümberkäia, millepärast ka viimased nendest kõrwale hoiawad. Ühesõnaga neil pole mingit väljapaistwat waimlist osawust, mida võiks anniks nimetada.

Armas lugeja, kui sa ennast tõesti niisugusena tunned, ära mõtle, et minu kirjutuse eesmärk seisab selles, et sulle sõnadega teoreetiliselt selgeks teha, et waat' sull ikka midagi on ja et püüa nüüd ja sa saad jne.

Ma tahaks ainult küsida: Kas ja võid anderikas olla?

Evangeelium, rõõmusõnum vastab sulle selle küsimuse peale 1. Kor. 12, 7. „... igaühelle antakse... teiste kasuks.“

Teises kohas räägitakse isandast, kellel oli 10 sulast; nendele kõikidele jagati talen-

did välja. Ja kas oli teegi, kes ilma jäi? — — — Ei olnud! Ma kordan veel kord igaühelle — sinule.

See on just niisama kindel, kui sa kirjutaksid sõna „igaihe“ asemel oma nime. Kindlasti oleks Kristus apostlitele käskinud seda ka teha, kui nad aga oleks kõikide inimeste nimesi teadnud.....

Nii siis ära kohku, kui inimesed nimetawad neid, kellel igapäewases elus tuntuid waimuomadusi, andeid pole „andetuiks“.

Ja mis and võib see küll olla, mida „igaihe“ võib saada. Apostel ütleb: „Aga igaühelle antakse Waimu walgustamine teiste kasuks.“ (1. Kor. 12. 7.)

Püha jumalik Waim, jah, seda andi võid sa tarwitada inimesoo kasuks ja ülesehitamiseks.

See on seesama Waim, kes maailma loomise juures tegew oli; kes iga loodolewuses asub ning teda „elawaks hingeks“ teeb; Waim kes Beethoveni, Mozarti, Bach'i ja p. t. kõrwu neid jumalikke ja meeltüendawaid wiise sofistast; Waim, kes elas apostlite ja usupuhastajate südames; Waim kes veel praegu terwet maailma ja uniwर्सumi korrast hoiab ja „olemist“ kui niisugust wõimalikuks teeb. Ja lõpuks Waim, kes on üks osa jumalusest, igawesest olemisest.

Kristus, kes suurim suurwaim oli ning kes maailma suurimaid probleeme lahendas, omas sedasama jumaliku andi. Ta ütles: „Issanda Waim on minu peal“.

Ja siis räägib ta kuidas ta oma andi inimesoo kasuks tarwitas — „ta on mind läkitanud waestele armuõpetust kuulutama, neid, kes südamepoolest rõhutud, parandama, wangidele lahtilastmist kuulutama, ja pimedatele nägemist, ja waewatuid andeksandmise läbi lahti lastma, ja kuulutama Issanda meelepäralist aastat. (Luka 4, 18. 19).

Nii wõis ta maailmale pakkuda seda, mida ta kõige rohkem wajas. Alalugu ei unusta seda iialgi ära. Igawesti jääb Kristuse, jumaliku pühaduse säruga ümbritsetud iisil inimesoo silmade ette.

Ja sedasama waimu jagatakse jumaliku annina sinule, minule — igaühelle. Kristus ise ütleb selle kohta: — „Tema jääb teie juure ja peab teie sees olema“. (Joan. 14, 17). „Seepärast oleme meie Kristuse asemel“. (2 Kor. 5, 20). „Kristuse asemel“, s. o. tema asetäitja olla tähendab isikut, kes võib ütelda — „Issanda Waim on minu peal“.

See on suur eesdigus, kõige kõrgem jumalik and, mis võimaldab meid maailmale Kristuse sarnasena läheneda. „Waimu kasu (and)“ ütleb Paulus on: „armastus, rõõm, rahu, pits meel, heldus, headus, truudus, tasandus, kasiuus“; (Kol. 5, 22.) — üheso- naga Kristuse iseloom, Kristus ise.

Sedasama tõendab Paulus ühes teises kohas lihtsate kuid süga- wate sõnadega: „see inimene on üks Waim temaga (Isandaga)“. (1. Kor. 6, 17).

Oh, millise suure anni pakub sulle Jumal. Ja tahab, sulle oma Waimu, seega iseloomu anda; ja wõid saada sifemifelt täiesti tema sarnasaks nii, et inimesed ei suuda sinu ja tema wahel mingit wahet teha. Ja see ongi, mille kohta Paulus ütles — „...Jumala meele pärast oli oma Poja minu sees ilmutada...“ „...ma elan, ei mitte enam mina, waid Kristus elab minu sees“ (Kol. 1. 16. 17; Kol. 2, 20.)

Nii siis Jumala Waim — Kristuse ilmutamise and. Kristus ütleb, et maailm ei wõi seda andi omandada — ta ei tunne teda. Kas sina tunned? Paulus kirjutab: „Katsuge iseendid läbi... kiusake ise- endid; ehk kas teie iseendid ei tunne, et Jeesus Kris- tus teie sees on?“ Kas Kristus on juba sinu sees? Ehk teiste sõnadega: kas on sul Kristuse ilmutamise and? Kui mitte, siis on siin põhjus wäga lihtne. Paulus on ka seda läbi- elanud, ta kirjutab edasi: „Olgu siis, et teie wahest kolwatamad olete“.

Sellega on öeldud, et see oleneb meist enestest ära, kas meie oleme jumaliku anni omanikud wõi mitte. Ewangeelium ütleb, et „igatiis“ wõib andi saada. Mine aga julgusega Isa juure, tee seda, mis on öel- dud Luka 11 p. 9. 13 j. ja sa saad ande- rikkamaiks inimeseks maailmas.

Kas sa wõid anderikas olla?

Lepp.

Rus on minu ema waim?

E. K. Taylor.

Hall weebruaripäew oli möödunud keer- lewa lumetuisuga. Kergenduse ohjel hakkas Mary Graham oma reisuks pakkima, wal- mistades end kojureisiks järgmisel hommi- ful. Haige, keda ta seni rawitsenud, oli nüüd niiwõrd paranenud, et wõis teda ütsinda jätta, ja wäljawaade mõne päe- wa puhkuse peale kodus oli wäga rõõmustaw.

Laskes libiseda ümbri- kusse enda rohkest tarwi- tusest hästikulunud piibli, lausus ta endamisi:

„Soowin leida juhust tarwitada seda, õpetades sanatooriumis õpitud tõ- desid. Misugused head piibliklassid meil olid! Usun tõesti, ma wõiksin seda teha, kui leiaksin juhuse.“

Piibelt käes hoides, seis ta mõned filmapil- gud, kuulatades. Läbi tuule mühina maja ümbritsewate kõrgete puude latwus ja wastu afnaruutuid peks- wate lumetübenete arwas ta kuulwat aifakellade heli- nat, mis iga filmapilt ifka ligemalt ja selgemalt kostsid.

Mary astus afna juure ja waatas wälja pime- dusse. See oli nii kui ta arwas. Arst sõilis maan- teed mööda üles maja poole, kus lebas Mary poolt rawitsetud haige.

„Üks teine juhuse“, mõtles Mary, „enne weel kui sellest tööst kodus natufe puhata wõiksin! See on

ainus tema seia tuleku põhjus, sest ta teab, et proua Brown juba paranenud on.“

Saan peatus ukse kohal ja kohe selle peale astus arst sisse, raputades maha lund oma kasukalt.

„Tere õhtust, preili Graham,“ terwitas ta teda.

„Koh, kuidas läheb? Kas teil jatkub piisi- wust wastu wõlta üht teist rawitsusjuhust?“

Mary noogutas sonalausemata pead ja arst jatkas:

Oota, igatseja hing!

Kurwalt elumerele sõudsin,
Eks'des lainetel sihita,
Ümber udu.. Millal wõiksin
Koduranda pääseda?!

Igawest mind kütkestada
Tahtis ilmameele wõrk;
Omal seda purustada
Wõimata — jõud selleks nõrk.

Kaugel, kaugel paistab kallas,
Piirita hall uduring,
Wiibin wangis lainte wallas...
Oota, igatseja hing!

Ootsin elumerel nõnda
Kuni lahkus uduring,
Koitis selge elupäike,
Kristus — minu sõber, wend.

Wabastas mu usulaewa,
Patu kõitest, ahelaist;
Selgitas mu elutaewa
Pilwerünkest koledaist.

See eest teda armastada,
Olgu minu ülem püüd
End tall' jäädwalt pühendada
Rinult igatsen ma nüüd.

Rõõmsalt elumerel sõuan,
Enam mitte sihita,
Ümber walgus... Pea jõuan,
Randa, rahupaika ma.

E. K.

„Minu naine vajab teie abi. Kuna ta mõni aeg oma ema ravitsemise, tunneb ta enda jõu kurnatud olevat. Tema ema, kel üldine wanaduse nõrkus, ei näi elawat nüüd enam üle paari nädala. Kurvastus ja mure tema pärast ning unepuudus on liiga palju pr. Carson'ile ja ta soovib, et teie temale appi tuleksite. Kas olete valmis tema soovile järgima?“

Mary hakkas juba endale palitult selga panema. „Muidugi olen valmis,“ vastas ta, unustades kõik oma väsimuse kaastundmuses nende vastu, kes hädas on. „Ma tulen kohe välja.“ Ta läks oma paranemat haiget jumalaga jätma ja paari minuti pärast tagasi tulles, astus ta arsti juure jaani. Soojadesse kasulikesse mähituna, kihutasid nad tormi mühinal minema.

Pika sõidu kestmisel seletas arst Mary'le tema töö iseloomu uue haige juures, juure lisades: „Seal pole dieeti muud tööd kui haige seisukohta mugavaks teha, nii palju kui võimalik. Minu naine vajab teie tähelepanu otse sama palju nagu tema ema, kuid teistsugusel viisil. Tema on muretsenud, nutnud ja kurvastanud nii palju selle läheneva kaotuse üle, et mina tahan, et midagi jaoks tehtud tema meele lahutamiseks. Kui teil on midagi tema rõõmustuseks anda, siis loodan, et teie seda annate. Mina ise usumees ei ole, kuid olen märganud, et teil, adventistidel, on väga defineeritud arvamised enamajao ainete kohta. Proua Carson on ainus laps oma perekonnas ja kaotades oma ema, tunneb end väga kurvastatuna.“

Mary andis lühida vastuse, aga tema süda tuskus tugevasti lootuse pärast. Siin ehtnes temale võimalus, isegi enne kui ta seda ootas! Kuid kontroleerides oma healt, vastas ta vaikelt, et mis iganes näib parimana, seda saawat ta rõõmuga tegema. Arst oli väga rahuldunud, ja kergendatud meelega kõneles ta teiste asjade üle ülejäanud sõidu joosul.

Saabudes Carson'i maja juure, terwitas arsti naine Mary'd warjamata kergendusega. Usudes oma ravitsustööle mõtles Mary järele kuidas kõige paremini käsitada kristlase lootust sealpool hauda ju kuidas seda ainet esitada kõige arusaadavamalt kurvastawale tütrele.

Pärast peaaegu tühinäädalist ravitsust ja hoolekandmist tuli surm. Proua Carson palus Mary'd jääda veel mõneks päewaks peale matuseid.

„Maja näib nii hirmus tühjana nüüd, kus ema on puhkama läinud,“ ütles ta

ravitsejannale „Kui teie jääksite veel üheks nädalaks minu juure ja aitaksite mind natufene minu majapidamises, siis võin ema kaotust paremini fanda.“

Mary oli heatahtliliselt nõus seda tegema ja täitis mõnda väikest kohustust laste juures ja majatalituses, otsides sealjuures head juhust töö üle rääkimiseks. Proua Carson käis ümber, lootusetu kurbuse ilme näol, mis täitis Mary'd tõsise sooviga teda aidata. Ühel päewal kui weikene laps parajasti hälli asetati ja hoides käewarreteks üle oma lähimate lofide, lapselikus muretuses magas, pööras proua Carson Mary poole, küsides temalt järsku:

„Preili Graham, kus Teie arwate minu ema nüüd olevat? Kas Teie usute, et tema teab kuidas mina tema pärast kurvastan ja kuidas minu süda igatseb kuulda üht sõna tema suust?“

Mary waatas ruttu üles. Temas tärkas üks mõte. Ta tõusis üles, tuli hälli äärelle ja waatles magawat last. Siis waatas üles ema peale.

„Proua Carson, kus Teie arwate väikese Betty hinge praegusel filmapilgul olevat?“

Proua Carson sai segaseks. „Noh, mina —, noh, ta magab praegu“, vastas ta jõuetult.

„Nii see just on“, vastas Mary ruttu. „Teie ei usu ometi, et tema hing on taewasse läinud, kuna ta magab, ega? Ehk, kui ta oleks wanem ja halb tütarlaps, ei usuks teie filmapilgukski seda, kui keegi Teile ütleks, et tema hing on pörgus, kuna ta ise magab, ega usuks?“

„Muidugi mitte!“ ütles pr. Carson rõhuga. „Ma tean rohkem kui seda. Kui keegi magab, siis arwan, et tema hing ka magab. Igatahes ei näi temal olevat mingi eraldatud olemasolu enne surma“.

„Aga piibel ütleb meile, et surm on lihtsalt teistsugune uni“, lausus Mary, „ruttu lahti lüües 1. Tess. 4, 13, mis tõendab seda väidet. Ta luges seda pr. Carsonile, selle järele veel laks wõi kolm kirjakohta sellel sama punkti üle — Joan. 11, 11 — 14 ja Laan. 12, 2. Ta lõpetas Job. 14, 12. jalmi tähtsa teadaandega: „Mõnda heidab inimene maha ja ei tõuse üles, ega neid äratata üles nende unest“.

Kui ta oli lõpetanud, waatas ta otsekohe proua Carsoni filmadesse. „Kas Teie usute, et see on piiblitõde, pr. Carson?“ küsis ta.

„See kolab väga selgena“, ütles ta pisut wiivitades, kuid olles selleks liiga aus, et salata kirjutatud sõna tõtt enda ees. „Kas Teie üst õpetab siis, et meie näeme enda surnuid jälle tõelises lihas ja weres ja mitte üksnes waimudena, kes saawad kokku taewas surma puhul?“

„Tema õpetab meid, et need, kes magawad Jeesuses, ärkawad üles ja elawad temaga igawesti“, wastas Mary, lugedes weel kord trööstiwat salmi, mis ta foige esite oli lugenud.

Broua Carson istus toolile ja hakkas mõnda ema asjadest kokku panema, et neid forwale panna. Tema oli väga mõtetesse süwenenud.

„Seda ideed, et inimesed pärast surma magawad, selle asemel, et nende waimud taewa lähewad, uskus ta minu ema oma elu wiimastes aastates“, tähendas ta. „Tema rääkis tihti, hingelistest magajatest, nagu ta nimetas inimesi, kes uskusid seda wiisi, aga mina sellele ainele kunagi suurt tähelepanu ei pühendanud. Minul ei ole kunagi aega olnud usuliste küsimuste juures peatuda, aga minu lapsepõlwe-kaawatuse oli otse wastupidine sellele waatele. Meile õpetati, et meie surnud sõprade waimud taewa minewat ja walwawat sealt meie üle, kuni meie nendega ühineme enda surma puhul“.

„Aga piibel ei räägi sellest“, ütles Mary wastu ja luges waljusti Job. 14, 21: „Eht tema lapsi austatakse, siis tema ei teagi; eht nemad on halwad, siis ta ei tunnegi neid! Kas see kolab nii, nagu walwaksid wanemate waimud oma laste elude üle? Mianu arwates tahaks ema esimesena teada, kas tema lapsi austatakse, mis sugusel puhul ta rõõmustaks, wõi kas nemad „on halwad“, nagu meie kirjakohht ütleb, ju siis oleks ta kurb, isegi taewas olles“, seda rääkides silitas Mary tasalesti lapse pehmet käälest padjal ja lüas juure: „Aga kirjakohht ütleb selgesti: Ta ei tunnegi neid“.

„See näib tõendawat hinge tundmusetu olekut peale surma, eks ole?“ tähendas pr. Carson.

„Ja, seda küll“. Mary ottis kiiresti üles 146. Saaweti laulu. „Olge head, lugege neljandat salmi, pr. Carson“, ütles ta, ulatades piiblit sõbrannale, kelle pilk langes allakriipsutatud sõnadele: „Kui tema waim wälja läheb, siis läheb ta jälle oma mulda; selfamal päewal lähewad tema forged mõtted hukka“.

Mary kummardus ettepoole ja ütles: „Lugege weel Koguaja 9, 5: Sest need, kes elus teawad, et nemad peawad surema; aga surnud, ei need tea midagi“.

Broua Carsoni filmad laienezid: „Tõesti, imelik!“ hüüdis ta. „Ma ei ole kunagi teadnud, et niisugune kirjakohht piiblis olemas. Kui see on tõsi, miks siis meie pühapäewakooli õpetajad jutustasid meile, kui lapjed olime, surnute waimudest, kes laulawad rõõmsasti, kõigutades palmioffi taewa fuldtänawail?“

„Mina ei tea miks nad seda tegid“, wastas Mary. „Arwan, et see on hirmus pettus, sest järgmine salm ütleb meile, et kõik inimlik armastus, waen ja fadedus on kadunud, ja „neil ei ole elades ühtegi oja enam ei ühestki asjast, mis päikese all tehakse“.

„Ja, see on õige“, rääkis pr. Carson pooleldi, endamisi, lugedes seda salmi weel kord, kui Mary seda temale näitas.

„Üks teine salm, nimelt Paul 6, 6, näitab, et diglased surnud ei lähe taewa surma puhul“, lüas Mary hoogsalt juure ja luges waljusti: „Sest surmas ep ole sinust mälestust“.

Kas see ei näi Teile loogilisena, et kui inimhing elab edasi peale teha surma, siis oleks temal mälestus Jumalast? Teie ütlesite, et Teile õpetati, et waimud minemat taewa, kus nad tõeliste olewustena Jumala juures elawat, eks ole? See salm ei ole kooskõlas niisuguse õpetusega, mis Teie arwate?“

Kuna pr. Carson pitamisi pead raputas, jatkas Mary: „Üks hea kirjakohht, mis räägib samast asjast, on Ap. t. 2, 34. Kas tahate lugeda seda?“

Järgneb.

Mida wõiks meile Ketsemane aed Kristuse ajast jutustada

Ketsemane aed asub Olimäel. Nagu reisijad jutustada teawad, olewat nimelud aed müüriga piiratud, mis seda ümbruses lahutab Sissewiw wäraw olewat nii madal, et sisseminnes kummardama peab, mis ka alandust meelde tuletab. Aias kaswawad puud on suuremalt jaolt õlipuud, millest ka see nimetus „Ketsemane“ tuleb. Nüüdne aia wälimus pakub juba üht iseäralist pilti, kuid et ligi 2000 aastal sellest ajast möödus

on, kui Kristus siin maa peal elas ja kõik muutunud on, siis võime ainult ühle wilet-sal kujutust oma silmade ette seada, kui auline see siis oli.

See koht oli nii mõnelegi päewatööst wäsinule kosutawaks saanud, siin wõis ta nende alati-röömsate laimede seas oma mõtteid wärskendada. Ka see kõige lähtsam — meie Önnislegija, oli sagedane küla-line selles aias. O, kui palju wõiks see aed meile jutustada nendest läbieludest, mis siin on olnud, kui ta wõiks seda sõnades wäljendada, aga ei, — ta on ainult tumm tun-nistaja

Kui öö kätte jõudis, rullas iga elaw hing oma öö-korterisse — aed jäi tühjaks. Puud sosistasid oma waikset õhtu-laulu, linnud soowisid hääd ööd ja jäid öö-unesse ja lilled uinusid kummardud peadega rahulisele puhkusele. Igal pool walitses waikus.

Seal tuleb keegi wäsinud päewa-kärast omale rahu ja üksildust otsima — see on Kristus. Jälle on aia laimedel seltsiline.

See koht oli Kristusel armsaks saanud. Siin wõis ta wabalt kõik omad tarwidused tsale esitada, keegi ei eksita teda. Puud sosistawad endist wiisi ja lehwitawad endi oksti tema pea kohal. Siin on wõimalik Kristusel oma tsaga jälle uut nõu pidada selle töö üle, mis ta inimsoo hääks ette wõttis. Ka siin wõtub ta wäge ja uut jõudu järgmiseks kärarikkaks päewaks. Siin waldas Kristus wiimased werepisarad inimlaste pärast ja walmistas selle karika wastu, mis tal ees seisis. Wiimase päewa omas elus saotis ta Kelsemane aias üksilduses mööda, seal wõis ta hääd kujutusi teha nendest sõnakuulelikkudest lilledest inimeste pääle, kes kõige selle seaduse järele käiwa loo-duse üle walitsema oli pandud ja kelle kohta oli kirjutatud, et nad palju ülemad on kui needsinased, kuid nüüd nii sügawale langenud, et neid suuri töotusi ei jõudnud uskuda, mis neile antud. Siin kaswis tema igatsus weel kord kõike seda au-likkust inimese lastele uuesti pakkuda, mida ta oma surma läbi pidi teostama.

Kõige nende auliste läbielude päält-waatajaks oli eesõigus olla selle aia laimedel. Kui nad oleks mõistnud, kes oli see, kes nende seltsiline nii tihti oli, küll oleks nad teda trööstinud nii mõneski kurwas-tuses, aga nad ei wõinud seda. Palju oleks neil jutustada tulewpõlwe rahwastele sellest suurest ohwrimeelsusest ja armastusest, mis Kristusel meie wastu oli, aga et see wõi-malik ei ole, siis ei ole armas Jumal meid

siiski teadmatusesse jättnud, waid kõik seda üles lasknud kirjutada, et see kõige põlwe rahwale leada oleks, mille eest ka me sü-damest tänulikud peame olema

Hinnakem seda suurt armastust!

A. N.

Looduse üksmeel eeskujuks inimesele

Jumala kättetöid waadeldes, paistab igalt poolt täieline kord silma, mis weel tunnistust annab wägewast Meistrist. Tawet kirjutab omas Lauulus 19, 2: „Taewad jutustawad Jumala au ja taewa loetus kuulutab tema käte tööd.“ Terwe laimerik tunnistab enda juures weel alguses antud elureegleid Rohi, mis kewadel omad terawad libled maamul-last wälja ajab, röömustab wabaduse üle ja ei awalda mingisugust wastupaneku märki. Kõik sirguwad üksteise kõrwal kui seltsi-lised ja on toeks tormisel ajal, kuni neid jälle kohutaw sügise surmale suigutab. Terwe loodus käib alguses-antud seaduse järele. Ükski taime ei ütle kewadel, et sel aastal ei taha ma teiega ühes tormi käes seista, ma puhkan mullas edasi, waid kui tuleb aeg, et peab nähtawale tulema, siis see sünnib.

Kõige wäiksemat ja lihtsamat öit waadeldes, paistab sellest täieline kooskõla ja korrapärasus wastu. Milleks ta alguses sead-tud, see on ta ka nüüd, ehk küll ajajooksul kiduramaks on jäänud. Iga taime annab oma wälimusega tunda täielist rahulolekut ja ühtmeelt, ehk nad seda küll sõnades wäljendada ei saa.

Looduse ühtmeelt inimsooga wõrreldes, paistab siin midagi teist silma. Inimeste kes-keel puudub see wahetkord, mida ilmutab loodus. Tihti ei salli lapsed oma wanemaid, kui need wanaks on saanud ja lahkuwad, neid maha jättes. Wendade wahel on ka-dedus ja wiha. Niikaua saadakse sõbraga läbi, kuni wiimasel midagi tema kasuks anda on; aga kui asi muutub, ei tunta enam teine-teist.

Mis on kõige selle põhjus? Kas on see Eedenis nii seatud? Oh, ei! Seal pidi täielik armastus inimeste wahel aset leidma. Kahjuks ei jäänud see kauaks püsima; peagi sai see seadus jalgade alla tallatud ja wend lappis wenna. Nii kaswis kurjus päew-päe-walt suuremaks.

Inimene on see, kelle läbi saab kannatada terwe loodus. Tihti saawad rohi ja puud

asjatult häwitatud. Seal saab loom ägedaid valu-lööke inimese käe läbi. Apostel Paulus kirjutab Rooma raam. 8, 19—22, et kõik loom ägab inimese pärast tänini ja ootab pilkisilmil Jumala-laste au ilmumist. Kõigist loodolewustest käib igatsuse-joon läbi parema aja järele. Kõik on küllalt saanud kannalada ja tahawad patu wangist wabaneda ning jälle paremat põlwe maitsia, mis alguses oli ja mis jälle uuesli töötatud on.

Loodus pakub eeskuju enda elust inimestele, kuid wiimane tunneb ennast küllalt tugewa olema ja ei wõta seda vastu, kuid sealjuures ei pane lähelegi, et ta kordkorralt sügawamale kuristliku sammub ja pea tuleb aeg kus Jumal tahab lõppu teha selle kurjusele kus siis wast tema mitte kooskõlas elu Jumala seadustele, teda igawest hukka mõistab.

Jõuaks pea see auline aeg, kus jälle täielik kooskõla Jumala algseadustega walitseb, mille kohta prohwet Jesaja kirjutab 35, 1: „Kõrbed ja põõsded maad on rõõmsad ja nõmmemaa on wäga rõõmus ja õitseb kui roosike.“ Siis saame näha läies walguses seda aulist kodumaad, mida süüani igatsusega on oodatud. A. N.

Üksnes Jumala juures on mu hing wait

Laul 62, 1.

Täis nooruse jõudu, täis elulungi seisin ma eluka'dal... Ta woolas minu ees pea tasases weerlemises, pea kõrgemale tõuswates laenetes, ikka waheldaw, ikka huwitaw. Ma igatsesin elusse sattuda, ma igatsesin temasse hüpata, põhjani temasse tungida, tema laenelest ennast kiigutada ja kaasa kiskuda lasta.

Ja siis olin ma, ei teadnud isegi kuidas elusse sattunud. Tasasel kiigutusel kandsiwad mind tema laened, kord ägedas möllus pillutasid nad mind ülesse, alla. Wäsinud olin ma wahel ja püüdsin kaldale pääseda. Aga elu hoidis mind oma tugewate käte wahel, ta laened kiskusid mind ikka jälle tagasi, enesega kaasa. Ta pakkus mulle palju, sagedasli rohkem kui korraga äratarwitada suutsin. Ja ma kogusin mõtteid

ning mõisteid, nagu õisi kogutakse, ma otsisin teadust ja tarkust, töll ja elu, sõprust kuulsust ja armastust. Ma otsisin ja kõiges selles mida ma otsisin ja omasin ei leidnud ma ometi rahu.

Talwet mil kõik loodus walge lume-waibaga kaetud, mille all minugi hing ihkas uinuda, istusin tihti üksinda aknal ja waatasin kuidas lumehebemed liug'esid alla nii tasa, mu aknalauale, nagu wiibiks nad mõttes, nii tasa, nii puhtad.

„Miks tuksud mu rind? Miks puudub rahu sul?“ — ütlesin enesele: taganege omeli minust kurwad igatsewad mõtted, miks piinate mind? — Kui tuleb kewade, mõllesin, see igatsusega ootatud kewade, mil maa wabaneb talwe külmusest, mil weed woolawad, mil lindude laulu hääl täidab õhku kui üks ainus suur kiituse laul. Kui on looduse priiuse rõõm, kui on tema suur kewadine Hosianna, siis tahan ma olla õnnelik, ühes loodusega hõisatal!

Jah, ma hõiskasin ühes looduse ja elukewadega aga omeli nulsin, nulsin.. Mis puudus mul?

Mõllesin, kui tuleb suwi, siis ei nuta, ei naera ma, waid istun waatan ja maitsen rahu. Kui tuleb sügise, mõllesin — nii mõteldes igatsedes, oodates, kadusid aastad, eemale libises aeg tasasel sammul. Ligi nad wõisid palju mu nooruse jõust, mu eluwärskusest ja silmad pisarais palusin: Aeg anna nad legasi Aeg aga naeratas. Wõttis kaasa mu valu ja pisarad ning libises waikides eemale... Tuumalt waatasin kuidas ta kadus kauguses..

Pääroni, suuril, kurbil silmil seisin elukewadel. Kuni leidsin, kuni kuulsin hinge rahustawad tõde ja hinge ülendawaid, suurt-sugustawaid õpetuisi. Kuni mõistsin et üksnes Jumala juures wõib hing wait olla.

Nüüd, Jumal su juures, olen wastust leidnud piinawaile küsimustele ja rahu igatsewa hingele.

Nüüd, Jumal su juures, olen õnnelik!

Nüüd, elumeri, su kiikuwail laentel wiibides ja igatsuse kodumaa rannale lähenedes, olen rahulik, sest Jumal, mu looja, mu Lunastaja on minuga. Elisabeth K.

„Tõe Sõnumi“ aastakäigu hind on 180 m. Üksik ur. maksab 15 „

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Adw. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Raba'le Merepiiestee nr. 14-a Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Posti tän. nr. 48, kort. 5, Narwas, kuhu kaastööd tulewad saata. D.-U. „Narwa Kirjastusühisuse“ trükk, Narwas. 1925.